

Handläggare
Solveig Blid
Telefon: 08-508 145 52**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-02-25

Skrivelse om våldet under pandemin

Svar på skrivelse från (S), (V) och (Fi)

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
StadsdelsdirektörVeronica Starck
Avdelningschef

Sammanfattning

Många stannar hemma just nu för att de inte ska bli smittade av corona-viruset.

Politiker i stadsdelsnämnden är oroliga för att fler personer utsätts för våld av någon som de har en nära relation till, nu när många stannar hemma. Politikerna undrar om det är fler personer som har sökt hjälp hos förvaltningen, för att de utsätts för våld.

Bakgrund

Veronica Palm ((S), Hassan Jama (V) och Lisa Palm (Fi) inkom 2020-12-17 med "Skrivelse om våldet under pandemin" till förvaltningen.

I skrivelsen redovisas statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) som visar att inkommande polisanmälningar gällande våld mot kvinnor ökat med 5 procent, under de senaste 10 månaderna, jämfört med samma period förra året.

I skrivelsen redovisas också en kartläggning som gjorts av Dagens Nyheter (DN), som visar att var tredje kommun i landet sett en ökning av inflödet av ärenden gällande våld i nära relation under corona-pandemin. Enligt DN:s artikel finns det i andra kommuner och stadsdelar en oro för att den ökade isoleringen i hemmen innebär att personer inte har samma möjlighet som annars att söka

hjälp. Det kan leda till att ärenden kopplat till våld i nära relation kommer att öka, när pandemin ebbar ut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg vuxen i samarbete med andra avdelningar i förvaltningen.

Ärendet

I skrivelsen från Veronica Palm ((S), Hassan Jama (V) och Lisa Palm (Fi) framkommer att corona-pandemin innebär att fler personer vistas mer i sina hem, att det blir en ökad social isolering vilket kan leda till att risken för att utsättas för våld i sitt hem ökar. I skrivelsen ges uttryck för den oro som finns hos olika instanser för att den ökade isoleringen i hemmen kan leda till ökat våld i nära relationer.

Med anledning av det ställer Veronica Palm ((S), Hassan Jama (V) och Lisa Palm (Fi) följande frågor till förvaltningen:

- Har antalet inkomna ärenden till Relationsvårdsteamet (RVT) ökat de senaste månaderna?
- Hur ser förutsättningarna ut att möta ett eventuellt ökat behov av stöd och hjälp?
- Planerar förvaltningen att göra några särskilda insatser för att nå ut till personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck?

Synpunkter och förslag

Nedan följer förvaltningens svar på respektive fråga.

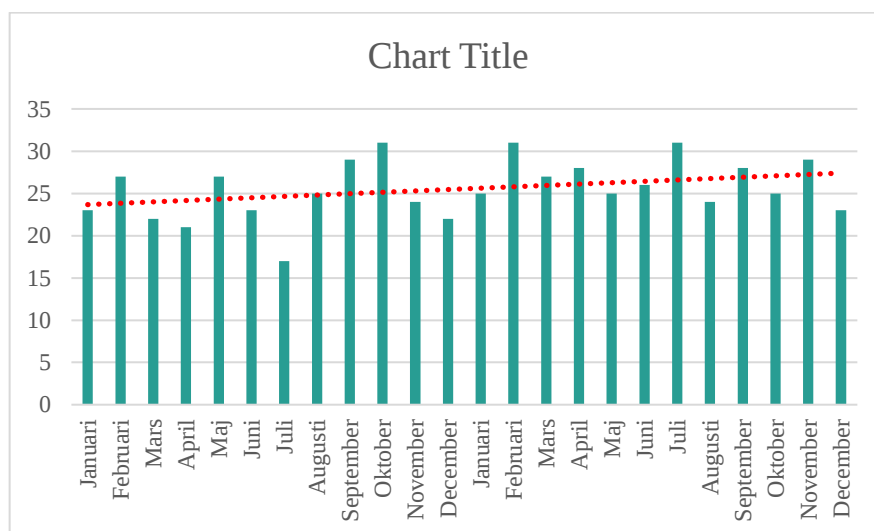
- *Har antalet inkomna ärenden till Relationsvårdsteamet (RVT) ökat de senaste månaderna?*

Den statistik som redovisas i skrivelsen, BRÅ:s och en undersökning gjord av DN, stämmer med förvaltningens egen statistik såtillvida att antalet nya ansökningar/anmälningar gällande personer som utsätts för våld i nära relation ökar.

Enligt förvaltningens statistik ökade antalet nya ansökningar/anmälningar mellan 2018 och 2019. Under 2018 inkom 182 ansökningar/anmälningar och under 2019 inkom 291 ansökningar/anmälningar. Antalet nya ansökningar/anmälningar var ganska stabilt under början av 2019 men ökande efter sommaren och har fortsatt ligga på ungefär samma nivå sedan dess. En viss ökning har skett under 2020 men antalet har legat på en ganska stabil nivå. Under 2020 inkom 322 ansökningar/anmälningar.

Sammanfattningsvis har det varit en ökning av nya ärenden från 2018. Den största ökningen var mellan 2018 och 2019. Någon ökning på grund av pandemin kan inte ses för närvarande. Se tabell nedan.

Tabell inkomna ansökningar/anmälningar 2019-2020

Förvaltningen kan inte med säkerhet fastställa orsakerna till ökningen av ansökningar/anmälningar, men bedömer att bättre intern samverkan och bättre kompetens inom området är några förklaringar. Bättre intern samverkan innebär att det är lättare att ta kontakt och rådgöra med/konsultera varandra samt föra över ärenden/göra anmälningar. Bättre kompetens innebär att medarbetare lättare kan se signaler på utsatthet för våld och ställa relevanta frågor kring det för att fastställa om personen är utsatt för våld.

Förvaltningen har inte kunnat utskilja någon ökning som på ett tydligt sätt kan kopplas till pandemin, vare sig under våren eller senhösten. Den ökning som varit efter sommaren 2019 har varit förhållandevis konstant. Undantaget från det är ett ökat inflöde av ansökningar/anmälningar under juli månad 2020, vilket kan jämföras med ett minskat inflöde av nya ärenden under juli 2019.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning Social omsorg vuxen

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

Att förvaltningen för närvarande inte kan se någon ökning av ansökningar/anmälningar som direkt kan kopplas till pandemin utesluter inte att våldet ökat i hemmen. Det kan komma att synas konsekvenser av pandemin gällande ökat våld i nära relation under lång tid framöver.

- *Hur ser förutsättningarna ut att möta ett eventuellt ökat behov av stöd och hjälp?*

För att kunna möta ett fortsatt högt antal nya ärenden har förvaltningen inför 2021 permanentat den tillfälliga socialsekreterartjänst inom RVT, som varit en förstärkning under 2020.

Förvaltningen ser också över möjligheten att renodla den biträdande enhetschefens uppdrag, för att enbart fokusera på frågor gällande våld i nära relation. Detta för att kunna ge mer stöd och arbetsledning för socialsekreterarna som arbetar med våldsutsatta och möjliggöra för att ta emot fler personer som söker hjälp.

Under 2020 har det i perioder varit hög belastning på förvaltningens Relationsvårdscentrum sydost (RVCS). På grund av pandemin har verksamheten inte kunnat erbjuda gruppverksamhet utan i stället erbjudit individuella tider. Detta har inneburit att väntetiderna för att få börja en behandling stundtals har varit längre än vanligt. Flera åtgärder har vidtagits för att minska väntetiderna på RVCS och resultatet följs noga upp. Förvaltningen ska även kartlägga resurser inom civilsamhället som kan erbjuda stöd och hjälp till målgruppen.

Förvaltningens medarbetare har goda kunskaper och kompetens inom området. Det finns ett upparbetat samarbete mellan förvaltningens olika enheter och RVT, som vid behov kan fungera konsultativt. Gällande äldre så finns en samverkan kring att följa med på hembesök eftersom många äldre inte kan ta sig fysiskt till stadsdelsförvaltningen. Det finns också en samverkan kring barn och unga och att vid behov vara med på besök på stadsdelsförvaltningen.

Det finns numer även möjlighet att ordna tillfälligt boende för äldre som utsätts för våld i nära relation, för att lösa den akuta situationen och få tid att hitta mer långsiktiga lösningar. Det har tidigare varit en svårighet att lösa detta eftersom äldre ofta inte kan placeras på befintliga skyddade boenden på grund av sina omsorgsbehov. Nu kan de erbjudas korttidsboende på vård- och omsorgsboende.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning Social omsorg vuxen

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

- *Planerar förvaltningen att göra några särskilda insatser för att nå ut till personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck?*

På förvaltningens Öppna förskolor, parklekar, på Familjens hus, medborgarkontor, Öppenvårdsmottagning med mera finns information om vart man kan vända sig för att få skydd och stöd om

man är utsatt för våld i nära relation. På flera av verksamheterna finns informationen på toaletten därför att det är en av de få platser där den som är våldsutsatt inte är kontrollerad. I väntrummet på Slakthusplan finns också information på toaletterna om vart man som våldsutsatt kan vända sig för att få hjälp.

Föräldramottagningen har ett särskilt fokus på att ta upp frågor om våld i nära relation. Genom hembesöksprogrammet, i samarbete med BVC, får alla föräldrar ökad kunskap om skakvåld, aga lag och könsstämpning. Diskussioner förs även om hedersnormer.

På medborgarkontoret är samhällsväglarna uppmärksamma framförallt på besökande kvinnor, som kommer med helt andra frågor men där omständigheterna indikerar att kvinnorna är våldsutsatta. I dessa fall görs länknings till RVT men ofta också till den juridiska rådgivningen.

Förvaltningen hade under sommaren en kampanj där feriearbetare delade ut samhällsinformation, bland annat om förvaltningens arbete mot våld i nära relation. Informationen innehöll kontaktuppgifter till RVT och RVCS och delades ut i alla brevlådor i Hagsätra och Rågsved där IKANO, Einar Mattsson, Stockholms hem, Familjebostäder och Svenska Bostäder är hyresvärdar. Informationen delades också ut på torg och vid tunnelbanan i Hagsätra och Rågsved.

Under våren, vecka 5-6, kommer Socialförvaltningen att ha en informationskampanj, riktad till unga personer, i T-banan, på informationstavlor i staden och på Snapchat.

Inom äldreomsorgen har biståndshandläggarnas uppdrag förtydligats med att de ska arbeta förebyggande för att identifiera personer som lever i särskilt utsatta livssituationer, till exempel på grund av att de utsätts för våld i nära relation. Förvaltningen är en del av ett pilotprojekt i staden som syftar till att bättre synliggöra äldre personer som är utsatta för våld i nära relation och kunna ge stöd.

Alla medlemmar i Rågsveds fastighetsägarförening har satt upp information i trappuppgångar och tvättstugor om vart man kan vända sig om man är utsatt för våld i nära relation. Medlemmar i Rågsveds Fastighetsägare är för närvarande Svenska Bostäder, Stockholms hem, Micasa, IKANO, Einar Mattsson, Sisab, Stockholm parkering och Familjebostäder. Tillsammans förfogar hyresvärdarna över nästan 4 000 lägenheter i Rågsved.

Familjebostäder har satt upp information även i sina fastigheter i Högdalen och Bandhagen.

Utöver detta har hyresvärdarna satt upp affischer i sina personalutrymmen, för att uppmärksamma personal på vad som kan vara tecken på våld i nära relation och att de bör en orosanmälan om de misstänker att barn far illa.

RVT och RVCS kommer att närvara på ”Trygg i Rågsveds” möte den 27 januari, för att presentera förvaltningens arbete med våld i nära relation och diskutera möjliga samarbeten. Trygg i Rågsved är en samverkansgrupp i Rågsved mellan fastighetsägarna, de kommunala förvaltningarna (idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen), polis, Keolis, MTR och några ideella föreningar. De träffas 2-3 gånger per termin för att utbyta information, kompetensutvecklas inom olika områden och genomföra gemensamma åtgärder. Det övergripande syftet är att öka tryggheten i området.

Bilaga

1. Skrivelse från (S), (V), (Fi) om våldet under pandemin